

Lite om milstenar och dess betydelse

*Välkomna till Årsmötet
söndagen den 15 april i Hässleholm
inbjudan och program finns på sidan 7*

DIS Syd 20 år, utbyggda ACS, våren...

När ni läser dessa rader så har DIS Syd hjälpt till med moderföreningen DIS andra utlokaliserade årsmöte i Staffanstorp. Förra året hölls DIS årsmöte i Västerås. Vi får hoppas att allt gick bra!

Det är nästan ofattbart vad DIS Syds första tjugo år har gått fort. Ja, jag får be om ursäkt till våra nya medlemmar att jag tjarar om historien. Jag fick för ett tag sedan ett e-brev från en ny medlem, som ville sluta att vara med, eftersom han tyckte att det bara handlade om att värna om de gamla medlemmarna och inte bry sig om de nya? Vilket absolut inte är meningen, men det ska medges att jag emellanåt blir lite nostalgisk.

Jag bor ju i Staffanstorp, mellan Lund och Malmö. Kommunen är jämngammal med mig och min Monica. Vi föddes 1952 och blir 60 år i år. Vi blev väldigt glada när vi inbjöds till rådhuset i Staffanstorp på 60-års kalas tillsammans med de 228 personer i kommunen som fyller 60 år i år. Drygt 60 jubilarer kom och vi avnjöt tårta med mousserande vin och fick en liten present, en graverad penna med kommunens logga.

När ni läser det här så har Arkivcentrum Syd förhoppningsvis flyttat från den provisoriska forskarsalen, som man haft ovanför Skånes arkivförbund på andra sidan Porfyrvägen, och in i de nybyggda lokalerna på Gastelyckan. Tyvärr blir inflyttningen av arkiven försenad p.g.a. att upphandlingen av arkivhyllor överklagades. Därför tvingas Landsarkivet att använda arkivlokalerna på Arkivgatan längre än planerat.

Skånes Genealogiska Förbund har sitt årsmöte med utställning i Folkets hus i Landskrona den 24 mars och där vi finns med. Till hösten, den 13 oktober, firar SGF 75 år med en jubileumbok och ett arrangemang på Arkivcentrum Syd.

Jag blev valberedningens ordförande i Sveriges Släktforskarförbund förra året och tack vare det så fick jag en anledning att ta kontakt med Tomas Risbecker, som är revisorssuppleant i förbundet. Tomas har skrivit en väldigt intressant bok om en oäkting från Kristianstadstrakten som blev general i Amerikanska inbördeskriget. Tomas nämnde att han skulle resa till Skåne i samband med påsken och jag engagerade därför honom på stående fot som föreläsare på vårt årsmöte, som infaller veckan därpå (se inbjudan på sidan 7). Ibland skall man ha tur!

Glöm inte bort släktforscardagen i Degeberga hembygdspark den 22 april. Naturligtvis finns DIS Syd på plats som vanligt.

Vi syns och hörs!

Jan Nilsson
Er Ordförande

DISkutabelt

medlemsblad för Föreningen för
Datorhjälp I Släktforskningen,
region syd. DIS Syd.
Utgivningsbevis 21725

Upplaga

3 800 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare

Jan Nilsson

Redaktör och layout

Mats J. Larsson
matsjlarsson@dis-syd.se

Tryck

GL Tryck AB Kristianstad

DIS Syd

Porfyrvägen 20, 224 78 Lund
Bg 246-7058
Org.nr 846005-7527
Hemsida:
<http://www.dis-syd.se>

Årsavgift

Helbetalande 50 kr
Familjemedlem 25 kr
Medlemsskap i DIS centralt krävs:
Helbetalande 150 kr
Familjemedlem 75 kr

Adressändring

Görs alltid hos:
Föreningen DIS, Gamla Linköping
582 46 Linköping
dis@dis.se

Bidrag till DISkutabelt

Vill du dela med dig av dina erfarenheter av släktforskning med eller utan dator? Har du synpunkter på vår tidning eller vår förening. Vi tar gärna mot ditt bidrag i *DISkutabelt*. Kontakta vår redaktör Mats J Larsson på 044-126391 eller mats@dis-syd.se. Manusstopp för nästa numret är den 14 maj 2012.

Jan Nilsson står för bilderna av Tomas Risbecker, Christer Thörn och ägg medan redaktören höll i kameran när Bodil Persson föreläste om mjältbrand. Strindbergs foto är ett självporträtt. Foton av milstenarna vid Mossbystrand och i Anderslöv har tagits av Lars Månson respektive Helge Olsson.

Redaktörens spalt

Jag har precis skickat e-brev till en av mina amerikanska nästkusiners söner och tackat ja till en släkträff – Pålsson Reunion – som ska ordnas på Sundsgården utanför Helsingborg i början av augusti. Jag ser fram mot släkträffen.

Jag har flera gånger skrivit om emigranterna från Habo Ljung i Lomma, bl.a. om min mors kusin Elin som blev kär i grannens son Albin Henriks-son, som återkom från Amerika och hämtade henne 1922. Jag var med förra gången träffen organiserades i Sverige, 1985 på Habo Ljung. I årets program ges en föreläsning om livet i Lomma under slutet av 1800-talet, besök på kyrkogårdar med kransnedläggning och utflykter. Jag gläds att få återse mina amerikanska släktingar, även om mina nästkusiner Einar (f 1923) och Bob (f 1930) kanske inte kan närvara.

På tal om Einar. Vid sitt första besök i Sverige 1947, tog han en färgfilm, som finns i en av Malmöfilmerna (nr 7) under namnet *Our Sweden-trip*. Döm om min förvåning när jag i januari i dokumentären *Hoppets hamn* plötslig får se mig själv som barn vid ett bord med massor av min mors släktingar. *Hoppets hamn* handlar om de vita bussarnas ankomst till Malmö i maj 1945, ett halvår innan jag föddes. Förklaringen kom i eftertexterna. Magnus Gertten, som gjort *Hoppets hamn*, har gett ut några av Malmöfilmerna. Det handlade alltså om återanvändning; sekvenser ur Einars film från fick illustrera Malmö på 1940-talet.

Emigration blir temat för årets första spalt. För ett tag sedan berättade jag om min farbror Uno Fribergs småländska ursprung och idag kommer turen till faster Agda som var gift med Unos hustru Tittis tvillingbror Viktor, min farbror. Faster Agda var inte alls som andra kvinnor, jag minns från femtiotalet; mor, fastrar och mostrar eller mina kamraters mödrar. På ett sätt liknade hon dem, eftersom hon inte arbetade. Jag minns bara en av mina kamraters mödrar i Lomma som arbetade, men hon var änka. Alla andra var hemmafruar och det var faster Agda också, men där upphör likheten. Hon skulle med en nutida vokabulär kallats en stark kvinna. Hon var bosatt på Limhamn och organiserade mycket frivilligarbete där, bl.a. som driftigt ordförande i scoutmammorna.

Något som gjorde ett intryck är att hon tog hyra ett halvår som akterstäderska på ett fraktfartyg som gick på Afrika. Hon hade två bröder som var sjökaptener. Vilka historier hon berättade om Afrika! Som barn bodde jag ibland hos faster Agda och fick delta både i Taborkyrkans basar och titta på Malmö Lucia från en balkong på Föreningsgatan, där en av hennes vänner bodde. Hos faster Agda bodde även hennes mor, som jag kallade tant Hansson. Om henne visste jag ingenting innan jag började forska, annat än att hon var skild från Agdas far, något som var ovanligt i den generationen.

Tant Hansson föddes som Anna Cecilia Månsdotter i Vallby i Kristianstads län och levde mellan 1877 och 1959. Hon var fjärde barnet till husmannen Nils Månsson (1844-77) och Agda Åkesdotter (1843-83). Fadern emigrerade till Bornholm redan 1869 för att söka sin utkomst där. Föräldrarna gifte sig sannolikt på Bornholm 1870, eftersom deras äldsta dotter är född på Bornholm en vecka efter vigseln. Hustrun Agda återkom från Bornholm i januari 1877 till Vallby med döttrarna Maria Benedicta (f 1870) och Nielsina Augusta (f 1875), båda födda på Bornholm. Dottern Anna Cecilia föds i Vallby i juni samma år och är det fjärde levande barnet. Ett syskon har tydligen dött på Bornholm.

Modern och döttrarna har återvänt till Sverige medan fadern är kvar på Bornholm. I september 1877 dör så Måns Nilsson på Bornholm och hans änka betecknas i husförhörslängden som utfattig och flyttar med döttrarna till fattighuset 1878.

Agda Åkesdotter och hennes barn får bo på Bolshögs fattighus, i den församling där hon hon född. Enligt Sveriges befolkning 1880 är änkan Agda Åkesdotter med döttrarna Nielsina Augusta och Anna Cecilia bosatta på Bolshögs fattighus. Agdas två äldsta döttrar dör 1879 och 1882 och hon själv dör 1883. Av familjen återstår nu endast Anna som är drygt sex år gammal när hon flyttar till Westanbäck nr 2 i Bolshög. Där blir hon fosterbarn hos skräddaren Jöns Persson och hans hustru Dortha Andersdotter.

Tant Hansson på fattighus! Tanken svindlar. Tänk att jag har träffat en kvinna på femtiotalet som vuxit upp på fattighus. Detta var ingenting man berättade om - och absolut inte för barn - på den tiden. Nu förstår jag bättre att tant Hansson var måttligt road när vi såg en Åsa-Nisse-film på biografen Rex på Limhamn. Elände och fattigdom hade hennes liv fått tillräckligt av.

Mats J Larsson

Innehåll

- 2 Ordförandens spalt
- 3 Redaktörens spalt
- 4 Disbytspalten
med Christer Thörn
- 5 Släktforskningsnotiser
- 6 Strindberg i Skurup
av Lars Månsson
- 6 Lite om milstenar och dess betydelse
av Helge Olsson
- 7 Kallelse till DIS Syd:s årsmöte
den 15 april på Senioren Hässleholm
- 8 DIS Arkiv finns i Staffanstorps
- 8 Nytt från Landsarkivet
- 8 DIS Syd söker webbredaktör
- 9 Ett tack till alla faddrar
från Märten Mårell
- 9 Jultävlingen avgjord
- 10 Mjältbrand - vanligare förr
referat av Mats J Larsson
- 10 Mac-spalten
med Helge Olsson
- 11 Program DIS Syd våren 2012
- 11 Ove tipsar
- 11 Kullasläkting?
- 12 DIS Syd styrelse och faddrar

Namnfel

Många skriver in förkortningar för *född*, *gift* eller *alternativt* mellan efternamnen. För att Disbytprogrammet ska ta bort detta automatiskt får endast *en bokstav* användas *utan* punkt eller komma emellan och *inga* extra mellanslag.

Skriv alltså *f* eller *g* eller *a* i stället.

Ibland varnar programmet att förnamn och efternamn har bytt plats men ändrar ingenting. Det är upp till släktforskaren att avgöra om det är rätt eller fel inskrivet och korrigera därefter. Ofta skrivs namnen in med ett extra mellanslag mellan namnen. Det varnar Disbytprogrammet för.

Även om Disbys databas har en s.k. adelsnamnsfil får jag ofta frågan om namnen ska läggas samman. Samma gäller om en person har mer än ett efternamn. Men detta går ju snabbt att svara nej på. Adelsnamn med tillägg som inte är adelsnamn som *av Sverige*, *av Danmark* o.s.v. försöker jag stryka. Det är inte alltid så lätt. Många släktforskare vill ha kvar sådana beteckningar. Ludvig XIV t.ex. hade inget efternamn men kallades allmänt *av Frankrike och Navarra*. Annars skulle hans efternamn vara *Ludvigsson*. Här finns inget rätt eller fel.

Jag stryker ett namn helt om det står dödfödd, odöpt fosterbarn e.d.

eftersom det inte går att få träff i Disbyt om det inte finns ett namn att söka på.

Länsfel

Länsfelen är när län (landskap) saknas eller att fel län angetts eller om det i stället är ett land. För Danmark och Norge finns en databas i Disbyt på amt och fylke som skall hjälpa programmet att känna igen beteckningar från dessa länder. Likaså ska programmet känna igen de vanligaste stavningarna av världens länder. Men det är inte alltid det fungerar. Då får jag skriva in landets namn. Jag har vissa problem med landet Danmark, eftersom det finns en församling i Uppsala län som heter Danmark. Disbytprogrammet vill ändra till Danmark (C), men det vill inte jag. Ibland "vinner" programmet. Om ni har fått ett ändringsförslag till Danmark C i B-filen och det inte är korrekt, ändra då inte, utan skicka med en not om det nästa gång ni skickar in ett utdrag.

Det är också ett länsfel om fel län angetts för en församling. I exempel 1 nederst på sidan frågas efter rätt Län för Götlunda. T-län är inte korrekt. Götlunda församling finns i R län, men har tillhört både T och U-län. Varför U kommer upp som godkänt förslag, men inte T vet jag faktiskt inte. Numera tillhör Götlunda R län. Sedan den 1

Hej! Nu har jag varit Disbytombud i ett halvår. Anledningen till att jag anmälde mig som Disbytombud var att jag var nyfiken på hur DIS och Disbyt fungerade och dessutom hoppades lära mig mer och kunna göra lite nytta. Det förstnämnda har jag fått veta och det sistnämnda överlåter jag till er att bedöma.

Dessutom har jag haft förmånen att lära känna många trevliga släktforskare och de funktionärer som får DIS och Disbyt att fungera. Jag visste inte att det förväntades av mig att dessutom skriva i *Diskutabelt*. Vad i all världen skall jag skriva om? Till nästa nummer hoppas jag att få tips av er som skickar in Disbytutdrag.

Jag har hunnit bearbeta 183 Disbytutdrag med totalt 727 000 personer sedan starten. Bara i januari fick jag in hela 38 utdrag att gå genom. I det stora hela fungerar konverteringen till Disbytfiler mycket bra. Mitt arbete består i att gå genom det som Disbytprogrammet uppfattar som *fel*. Det betyder inte att ni gjort *fel* utan det är Disbyt som inte förstår en uppgift. Det är där vi Disbytombud kommer in. Det är vi som skall komplettera med rätt stavning, rätt län eller ändra en ort till rätt församling. Programmet har totalt registrerat 9 601 *Namnfel*, 4 201 *Länsfel* och 11 864 *Ortsfel* i de bidrag som kommit in.

För ni lättare skall förstå den B-fil ni får från mig som svar på era Disbytutdrag och de "ändringar" som gjorts där ska jag gå igenom hur Disbytprogrammet arbetar.

Men först vill jag poängtera att ni inte ska ändra någonting i er släktforskning utan att först kritiskt granska de ändringar eller kompletteringar vi Disbytombud föreslår. Om ni anser att era uppgifter är korrekta - ändra då ingenting!

Exempel 1 Rätta länsbokstäver

januari 1962 är Götlunda moderförsamling i Götlunda, Flistad och Vad församlingars pastorat.

Ortsfel

De vanligaste ortsfelen beror på att församlingen är felstavad eller anges med gammal stavning eller att länsuppgiften saknas. Som exempel 2 här intill visar är nuvarande stavning för denna församling Ödestugu. Namnformen Ödestugu fastställdes genom Kungl. brev 1927-10-22. Tidigare användes även namnformen Ödestuga. Även om församlingsnamnet alltså egentligen är rätt måste stavningen ändras i Disbyt. Ett annat exempel är Eskelshem (I) som stoppas av Disbyt. Rätt stavning är Eskelhem (I).

Källor

Det finns många källor att kolla på om man är osäker på t.ex. stavningen. Kolla på Wikipedia eller på Svenska Kyrkans Hemsida. Ett annat bra sätt att kolla stavningar och församlings tillhörighet är att använda Svenska Släktforskarförbundets CD *Orter i Sverige*. Wikipedia är också bra om man har en ort i utlandet och inte vet var den ligger t.ex.

Exempel 2 Rätta ortnamn

i vilket Bundesland i Tyskland. På skatteverkets hemsida finns en förteckning över Sveriges församlingar 1989. Det är denna lista Disbyt arbetar efter och som anses som *rätt*.

Nu misstänker jag att mitt spaltutrymme är slut. Om det är något speciellt som har med Disbyt att göra går det bra att ringa eller skicka ett e-

brev. Jag vet verkligen inte *allt* men kan ju ta reda på det ni undrar över. Och jag hoppas att ni tipsar mig om vad jag skall skriva om i nästa spalt!

Christer Thörn
disbyt@dis-syd.se
0709-967687

Rotemannen är släppt!

På Rötter läser vi att Rotemannen är här, och i släptåg har han över 4,7 miljoner poster ur Rotemansarkivet mellan 1878 och 1926. Hela Stockholms stad utom Övre Norrmalm, Vasastan och Bromma finns med. Du kan titta på skannade originalsidor, om du har en Internetuppkoppling. Det finns beskrivningar av över hundra arkiv - församlingar, skolor, sjukhus, regementen, företag - där Rotemansarkivets människor satte sina avtryck. Systemkrav - Windows XP, Windows Vista eller Windows 7. Medlemspriset är 495 kr.

Namn åt de döda

Nästa version av Sveriges dödbok, version 6, kommer förhoppningsvis ut under 2013. Förutsättningen är dock att *alla* Sveriges församlingars avlidna har registrerats med fullständiga uppgifter. För att klara det behövs fler flitiga medarbetare i projektet *Namn åt de döda*. Gå till www.genealogi.se/dodb/ och välj Sök församling. Där finns listor med läget län för län. Boka en församling och dra ditt strå till stacken för Sveriges dödbok version 6.

30 000 använder Disgen

Disgenanvändare nummer 30 000 blev Leif Niklasson i Träslövsläge, Halland! Han får därmed Disgen i present. Diskulogen hoppas kunna komma med en intervju i nästa nummer. *DISkutabelt* passar på att gratulera Leif.

Centrala Soldatregistret

Centrala Soldatregistret har fått en helt ny, egen hemsida, och skriver att efter några månaders arbete har vi det stora nöjet att kunna presentera den. Tidigare har vi haft en del på Garnisonsmuseets sida, men eftersom trycket hela tiden ökar med frågor om den militärhistoriska forskningen har vi nu tagit fram en helt egen hemsida för forskningen om den indelta soldaten. På sidan kan ni finna historier om hur indelningsverket fungerade, Ni finner en komplett förteckning över litteratur som givits ut i ämnet en militär ordlista. Därutöver finns en adressförteckning till de soldatregister som i dag är anslutna till närverket. För den som vill söka i registret finns en direktlänk till DIS registret efter att man läst vad man kan finna i materialet under knappen "om databasen". Adressen till den nya sidan är <http://www.soldatreg.se>.

Strindberg i Skurup

Våren 1891 kom det nygifta författarparet Ola Hansson och Laura Marholm till Skurup där de hyrde in sig hos spinnaren Lindlow. Dr Lars Nilsson fick en inbjudan att besöka dem och någon dag senare ytterligare en och då för att göra bekantskap med August Strindberg, som på väg till Paris istället hamnat i Skurup. Om varför det blev så skriver Strindberg i ett brev till sin vän Birger Mörner: "Respengarne räckte ej till Paris, allraminst öfver Holland. Gatubullret dödade min intelligens i Kbhvn, framkallade förföljelsemani och allmän oro, fruktan för och längtan efter landet, där mina barn bo. Tystnaden i Skurup lugnar..."

Dr Lars egna ord om mötet med Strindberg hemma hos Ola och Laura: "Kvällen var trevlig och intressant; jag minns det tydligt. Ola var glad, fru Laura älskvärd och Strindberg uppsluppen. Jag måste från bokhandeln ovillkorligen skaffa en gitarr åt Strindberg; han ville nämligen partout sjunga och ackompanjera på gitarr. Dagen därpå kommo alla tre jämte Nils Hansson (Ola Hanssons äldre bror) till mig på en liten fest, och dit kom senare

August Strindberg har själv tagit bilden när han spelar gitarr i Gersau 1886

på dagen även Tavaststjerna (finländsk författare). Det var förresten en rätt så lustig entré Tavaststjerna gjorde i Skurup. Hos mig hade vi just ätit middag då det ringde i telefonen från järnvägshotellet att där var en herre som frågade efter Ola Hansson. Jag frågade vem mannen var. Restauratören svarade att han inte ville uppgiva sitt namn. Jag frågade då: hur ser han ut? Svaret blev: han är gul. – Gul, sade jag, vad menar restauratören med det? Jo sade han; han har gult hår, gula mustascher och gul

hy, gul mössa, gula kläder och gula skor. Då jag upprepade denna personbeskrivning för mina gäster ropade alla med en mun: det är Tavaststjerna, se att få hit honom! Tavaststjerna ankom, mottogs med öppna armar och var snart en intressant medlem i det glada sällskapet. Den svenska punschen gjorde väl sitt till för att på aftonen göra stämningen animerad. Särskilt Tavaststjerna blev rörd och därvid som alltid lättretlig. Han hade börjat en dispyt med andre läraren på folkhögskolan, Molin (jägmästare Albert J. Molin) och ett tu tre såg det ut att bli handgemäng. Då slog Strindberg handen i bordet och sade: Nej, nu ta vi en fosterländsk sång. Han tog upp en, alla instämde och så var molnet skingrat. Sådan var Strindberg. Alla hade respekt för honom."

Den 12/5 1891 skriver August Strindberg i ett brev från Runmarö till Ola Hansson: *Och så ett hjertligt tack för Skurupssejouren med all din gästfrihet och många goda samtal. Item till din hustru! Dito till din broder och doktors. Helsa jägmästaren!*

Lars Månsson

Lite om milstenar och dess betydelse

Milstenar sattes upp första gången efter 1649 års skjuts- och gästgiveriförordning då vägnätet uppmättes och skjutsnätet ordnades. Stenarna var till för att skapa förtroende för resande att vägens längd var ordentligt uppmätt. Det stadgades i gästgiveriförordningen 1649 (då Skåne tillhörde Danmark) att

milstolpar skulle finnas vid varje hel mil på landsvägar. Egentligen att en landsvägsmil av 18 000 alnar eller 6 000 famnar skulle utgöra medelavståndet mellan gästgivarregårdarna, enligt

Stiernman 1750. Från och med 1734 års gästgiveriförordning skulle det finnas stenar även vid halva och fjärdedels mil.

Efter Karl XII:s krig började vägarna i Skåne att upprustas. Svenskarnas erfarenhet från kriget var att goda vägar var viktiga. Vägen mellan Malmö och Ystad var särskilt viktig och prioriterades när man satte igång förbättringsarbetet. Vägarna mättes och stenar med hela, halva och fjärdedels mil sattes ut. Anderslöv fick sin milsten någon gång på 1730-talet.

Provstenarna som tillverkades kopierades så noga att årtalet blev det samma på alla stenarna, oberoende av vilket år de sattes upp. Alla stenarna har överst en kunglig krona och därunder FRS Fredricus Rex Sveciae = Fredrik Sveriges Konung. 1 M anger en hel mil och årtalet 1728 har de gemensamt med provstenen.

Milstenen till vänster står utmed kustvägen vid Mossbystrand, medan

milstenen till höger står vid Gästgivarregården i Anderslöv. JC är landhövdingen Johan Cronmans initialer.

Helge Olsson

Välkommen till Årsmötet 2012

Söndagen den 15 april kl. 13.00 – 16.00
på Senioren i Hässleholm

DIS Syd kallar sina medlemmar till årsmöte söndagen den 15 april kl. 13. Årsmötet äger denna gång rum mitt i Hässleholm. Möteslokalen finns i Senioren på Tingshusgatan 2, på bekvämt promenadavstånd från Järnvägsstationen. Från stationen tar ni till vänster på Järnvägsgränd och tar därefter första avtagsvägen till höger som är Tingshusgatan. Den som tror mera på GPS följer i stället anvisningen WGS 84, N56°9 551', E13° 45 894 '.

Årets föredrag handlar om en oäkta Skånepåg och en äkta brigadgeneral - Carl Johan Ståhlbrand och hans släkt. Det är Tomas Risbecker som kommer att berätta den sagolika historien om en oäkting på temat - Skam den som ger sig eller sergeanten från Kristianstad som blev utnämnd till general av president Abraham Lincoln. När Tomas inte släktforskar eller skriver böcker så sysslar han med helt andra saker, nämligen fondförvaltning. En spännande kombination måhända? De som kommer på årsmötet får veta!

Program

- Tomas Risbeckers föreläsning "En oäkta Skånepåg och en äkta brigadgeneral - Carl Johan Ståhlbrand"
- Kaffe eller te och smörgåsar serveras till en billig penning
- Årsmöte; dagordning, årsberättelse, bokslut och valberedningens förslag finns på hemsidan
- Efter årsmötet finns det möjlighet att söka i DISBYT, träffa styrelsen m.m.

*Välkommen till
årsmötet
och påverka
föreningens
verksamhet
eller bara umgås
en stund
med likasinnade*

DIS Arkiv finns i Staffanstorp

Du vet väl att Dis Arkiv är en arkivservice som ingår i ditt medlemskap i Dis. Det innebär att du i arkivet kan deponera ditt släktforskar-material lagrat på datamedia, exempelvis diskett, cd eller usb-minne.

Syftet är att säkra släktforskningsmaterial som kanske annars går förlorat, och att nu och i framtiden erbjuda tillgång till materialet till andra släktforskare med anknytning till materialet som överlätits. När och på vilket sätt materialet får disponeras bestämmer du - givaren - själv genom ett avtal med Dis. Ett sådant avtal upprättas då materialet kommit in till Dis Arkiv.

För att deponera material i Dis Arkiv, sänder man till Dis Arkiv en säkerhetskopia tillverkad i Disgen, eller en export av materialet i Gedcom-format, om man använder ett annat släktforskningsprogram än Disgen. När Dis Arkivs administratör tagit mot materialet postar han ett avtal för signering och retursändning.

Ofta kan materialet skickas med e-post, men är det stort, som det ofta blir då bilder och kartor är inkluderade

används med fördel en CD-skiva eller ett USB-minne. Dis Arkiv har däremot idag ingen möjlighet att ta emot släktforskar-material i pappersformat, utan det måste vara i ett av de nämnda dataformaten.

Det är numera DIS Syds mångårige ordförande Jan Nilsson som är arkivarie för DIS Arkiv och sitt arkivuppdrag sköter han från hemorten Staffanstorp. Det finns visserligen en adress till DIS Arkiv, som *DISkutabelt* publicerar här, men den exakta platsen och lokalen är hemlig, även för redaktören, trots att ordförande Jan är tidningens utgivare och tillika dess fotograf. *Du får inte komma till Staffanstorp för att fotografera arkivet*, sa Jan. Jag tänkte att det kunde bero på att han uppfattar mitt amatör-fotograferande som illojal konkurrens,

eftersom han driver ett fotohus på orten. *Med du kan väl ta ett foto själv då och skicka till mig*, bad jag. *Kommer icke på fråga!* svarade ordförande Jan, tillika denna publikations ansvarige utgivare, men så ändrade han sig och skickade bilden här intill. Inte liknar väl det ett arkiv trots texten DIS ARKIV 1 på burken! Visst är han hemlighetfull vår egen Arkiv-Janne?

Adress

DIS Arkiv
c/o Jan Nilsson
Lagerlöfs väg 14
245 32 Staffanstorp
E-post dis_arkiv@dis.se

Släktforskartestamente

Dis erbjuder dig också möjlighet att skriva ett släktforskartestamente, att läggas bland dina viktigare papper hemma tillsammans med en säkerhetskopia på sin registrering, så att anhöriga kan hantera materialet på önskat sätt. Släktforskartestetamentet kan beställas från Dis, men kan också laddas ner som pdf-fil från DIS hemsida www.dis.se.

Mats J Larsson

Nytt från Landsarkivet

I skrivande stund pågår slutförandet av de nya byggnaderna för landsarkivet i Lund på Gastelyckan i anslutning till de lokaler som redan finns där – Arkivcentrum Syd. Vi räknar med att vid vårt årsmöte i april (se sidan 7) kunna informera mera i detalj om tidplanen för inflyttning i de nya lokalerna, hur de kommer att disponeras, öppettider, invigning och mycket mycket mera.

Men vi vet redan nu är att Göran Kristiansson blir ny landsarkivarie och chef för landsarkivet i Lund. Han till-

trädde den 23 februari och efterträder Lars Jörvall.

DDSS – Demografisk Databas Södra Sverige, som finns på Landsarkivet, har redan fått en ny chef - Solveig Fagerlund, som har efterträtt Gösta Gansmark, som nu åtnjuter sitt otium på samma sätt som många av oss andra släktforskare. Han är bliven pensionist som det heter på danska, ett vackrare ord än vår tråksvenska motsvarighet, ty det rimmar på optimist. *DISkutabelt* önskar dig lycka till Gösta.

Mats J Larsson

DIS Syd söker webbredaktör

DIS Syd söker en webbredaktör med uppgift att svara för föreningens hemsida <http://www.dis-syd.se>. Om du är intresserad av att arbeta med sådana uppgifter i en ideell förening är du den kvinna eller man som vi söker.

Är du intresserad och vill veta mera om befattning kontaktar du vår ordförande Jan Nilsson, per telefon 046-25 57 88 eller e-post jan@dis-syd.se.

Ett tack till alla faddrar

När min fru Inga-Britts syssling från USA i oktober 2011 kom på besök till Sverige skrev jag ut en del av mina släktforskningsdata för att bl.a. underlätta en snabb identifiering av gemensamma släktingar mm. Det blev mycket papper. Som moderna nutidsmänniskor hade naturligtvis USA-besökarna en bärbar dator med sig. Tanken slog mig – varför har jag inte all den här informationen på en CD eller ett USB-minne istället så att de kan ladda ner informationen på sin dator eller ta den med sig på en CD-skiva? Jag drog mig då till minnes att jag i Diskulogen och i DIS SYD:s *Hjälp till medlemmar* sett flera artiklar av Bengt Köllerström och av Ove Billing om hur man gör en modern släktbok för webben, som man sedan kan bränna på en CD.

Sagt och gjort, när jag kom hem från träffen med "Amerikanerna" satte jag igång och studerade instruktionerna i Diskulogen och på DIS SYD:s webbplats. Att med hjälp av Disgens HTML-export och de färdiga HTML-mallar, som finns inbyggda i programmet, skicka mina släktdata som html-filer till en mapp på datorn gick ganska lätt när jag följde instruktionerna. Det var inte så svårt som jag trodde från början. Min självsäkerhet ökade och jag började bli lite kaxig. Jag tänkte att jag nog får ge mig på lite mer avancerade saker än det som Disgen erbjuder som standard. Jag fastnade för Ove Billings förslag till utökad släktbok där man kan lägga till mer information om varje

individ på ansedlarna. Med hjälp av en knapp och html-länkar, som skrivs in i en av Disgens notiser, kan man knyta olika dokument, såsom brev, köpekontrakt, testamenten mm, men också bilder, ljudfiler och annat som går att visa med hjälp av en dator, till vissa personer. Den modellen försökte jag kombinera med Bengt Köllerströms förslag om att göra en startsida till släktboken på CD.

Det visade sig nu att jag, med mina rudimentära kunskaper i html-språk, inte klarade av att göra en släktbok på CD så som jag tänkt mig. Hur jag än försökte och gjorde om mina html-taggar ville det inte bli som jag ville ha det. Det var mycket irriterande. Jag var milt sagt en aning frustrerad, ett tillstånd som för övrigt min fru noterade och kommenterade. För att lätta på trycket, beslöt jag mig för att skriva en insändare, eller klagoskrift som man också skulle kunna kalla den, till *DISkutabelt* om svårigheterna att göra en släktbok på CD. Just då var jag rätt så negativ efter mina misslyckade försök att kombinera det bästa hos Oves och Bengts förslag. Som tur var skickade jag också en kopia på insändaren till Ove, som jag tidigare bett om hjälp med knappen jag nämnt tidigare. Jag fick omedelbart svar från honom, där han tyckte jag var onödigt negativ efter mina försök och erbjöd sig omedelbart att hjälpa mig med mina problem.

Jag tog då tillbaka min negativa och gnälliga klagoskrift, som kanske ändå inte hade blivit publicerad (det hade den! - redaktörens anmärkning), och började dryfta problemen med

Ove via e-post. Jag började också läsa på lite om html. En snabbkurs på webben i grunderna för html jag kan rekommendera är SupportDataNet:s HTML-skola. Efter att ha satt mig in i grunderna för HTML hade jag nu lite lättare att hänga med i Oves förslag och förklaringar till lösningar. Jag fick hjälp att strukturera upp mitt mappträd för CD-böcker och Ove gjorde också om en av Disgens standardmallar för HTML-export så att den skulle passa mina behov. Kanske kommer Ove med lite tips till er andra också i *DISkutabelt* eller på DIS SYD:s hemsida. Som avslutning på våra problemlösningssamtal föreslog Ove att vi skulle använda oss av programmet Teamviewer. Med hjälp av det programmet kunde Ove gå in i min dator och flytta mappar och ändra i filer vid behov. Nu har jag lyckats göra mina första släktböcker på CD och allt fungerar jättebra och jag är förstås väldigt nöjd med all den hjälp jag fått.

Jag skulle därför vilja passa på att tacka Ove för hjälpen men också alla andra faddrar som hjälpt mig dels personligen, dels på kurser och träffar i DIS regi. Men jag skulle också vilja påminna om alla andra faddrar som hjälper DIS:s medlemmar. De lägger liksom Ove ned massor av tid för att hjälpa oss när vi får problem av något slag i vår släktforskning. Därför skulle jag också på alla andra medlemmars vägnar vilja framföra ett tack även till dessa. Jag tror inte det tacket kan framföras för många gånger. Tack alla faddrar!

Mårten Mårell

DISkutabelt 2012-1

Jultävlingen avgjord

Ett halvdussin medlemmar ansåg det mödan värt att skicka svar på jultävlingen i förra numret av *DISkutabelt*, trots att det inte utlovats dyra priser. Svar kom från hela vårt spridningsområde både från Skåne, Småland och Blekinge, men även från Linköping. Alla svar utom ett var korrekta. Tävlingsbilderna föreställde ovanliga frukostägg på Lagerlöfs väg 14 i Staffanstorp. Och vem bor där

om inte denna tidnings egen fotograf som naturligtvis inte kunde låta bli att dokumentera äggets tomteliknande form.

DISkutabelt gratulerar vinnaren Lotta Sörensen i Sölvesborg. Ett pris kommer med posten. Min gamle vän och tidigare kollega Jan Erik Petersson i Gemla får ett hedersomnämning för att han i sann småländsk anda kombinerade tävlingsvaret med sitt julkort.

Mats J Larsson

Mjältbrand vanligare förr

Så löd titeln på Bodil Perssons föredrag vid Kristianstadsbygdens Släktforskarförenings årsmöte den 28 januari i Vä församlingshem. Bodil är sedan många år ordförande i KSF, som föreningen förkortas, och är till professionen forskare vid Lunds Universitet. Hon är både medicinare och historiker. Genom sina forskningskontakter förmedlar hon högklassiga föreläsare till KSF:s arrangemang. Denna lördag var emellertid Bodil själv föredragshållare och hon berättade om ett uppdrag hon utför för Sveriges Lantbruksuniversitetets räkning. Eftersom hon har tidigare forskat om pesten i Sverige så ligger mjältbrand i linje med hennes forskningsinriktning.

Mjältbrand är en kreaturssjukdom som kan spridas till människa. Smittvägarna är sår på huden, luftvägar och lungor samt via mage och tarmar. Mjältbrandsbakterien kan leva i 100 år eller mer trots att den varit nedgrävd i jorden. Smitta via sår på huden kan botas genom penicillin. Däremot inte om smittan har kommit in via lungorna. När penicillinbehandling då avslutats återkommer anthraxbakterien. Anthrax är ett annat namn på mjältbrand.

Människan kan få smittan från klövdjur t.ex. kor, grisar, får eller getter, men även från vilda djur som

Bodil Persson

älgar. Det svenska namnet på sjukdomen beror på att mjälten efter smitta uppvisar kraftiga förändringar. Det senaste dödsfallet i Sverige inträffade 1965 på en mattfabrik, där en arbetare dog efter att ha arbetat med importerad mohairull. Den visade sig ha kommit från ett smittat djur.

Mjältbrand beskrivs redan i Gamla Testamentet i faraonernas Egypten och forskning har visat att anthraxbakterien fanns på den amerikanska kontinenten före Columbus. I England kallades sjukdomen för Woolworkers Disease på 1700- och 1800-talen, eftersom den var vanlig i textilindustrin.

Under andra världskriget upptäckte man att mjältbrandssporerna kunde användas för biologisk krigföring. Det är sannolikt genom de mjältbrandsinfekterade brev som skickades efter terroristattackerna den 11 september 2001, som vi hör talas om anthrax.

Mjältbrand finns fortfarande som en kreaturssjukdom. Turkiet redovisade t.ex. 250 -700 fall per år mellan 1990

och 2005. Ej tillagat kött, i t.ex. rökt eller torkad form, smittar.

Före första världskriget smittades 250-450 djur per år i Sverige, därefter skedde en minskning. Lagstiftning om hur man skulle förfara, om smitta upptäcktes, infördes redan 1896 i samband med ett stort utbrott i Skaraborgs län. Där stadgades hur gårdarna skulle smittoförklaras och att djurkropparna skulle grävas ned på minst 2½ meters djup. Man noterade emellertid enbart vilka gårdar som hade smittoförklarats, men inte exakt var djurkropparna hade grävts ned. Lagstiftningen har senare moderniserats 1935, 1980 och 1999.

Det senaste fallet inträffade 2011 i Örebro län där man påträffade smitta vid en grävning i en hage. Smittan kom sannolikt från djurkadaver, som grävts ned för över 50 år sedan. Numera grävs inte smittade döda djur ned utan de destrueras i mobila anläggningar.

Bodils uppdrag, är att från de uppgifter som finns om vilka gårdar som haft smittan under 1900-talet, att försöka hitta de exakta platserna där djurkroppar grävts ned efter mjältbrand, för att förebygga ny smittspridning. Hon är därför intresserad av att komma i kontakt med personer som har kännedom om sådana platser.

Mats J Larsson

Macspalten

Spalten handlar denna gång om ljud och filmbilder i Reunion.

I Reunion är grafiken suverän och sofistikerad... har någon sagt. Det kunde man läsa för mer är 10 år sedan i Macspalten i Diskulogen nr 54, 2001 - med andra ord Reunion är bra

på bildbehandling och man kan skapa fina släkttavlor och anträd och bevara bilderna på våra anfäder och anmödrar för eftervärlden.

Men visste ni att man också i Reunion kan lägga in t.ex. videospelningen från kusinträffen, inspelningen av intervjun med gamle farfar, barnbarnets inspelning från hennes medverkan i *Vi i femman*, och bevara allt detta unika material för framtiden.

Om man har sparat t.ex. ett kassettband inspelat från ett *Vi i Femmanprogram* i radion, måste det konverteras till en digital fil som kan öppnas i iTunes. En videospelning från kusinträffen måste konverteras till en digital fil som kan öppnas med iMovie.

iMovie

Det finns på marknaden bra utrustning till hyfsade priser som kan användas för konvertering och behandling av videofilmer och kassettband. Vill man inte själv arbeta med det inspelade materialet, kan man köpa tjänsten till en rimlig kostnad.

Helge Olsson
Mac- o Reunion-fadder
helge@dis-syd.se

Program för DIS Syd våren 2012

Reservation för ändringar – kontrollera på vår hemsida www.dis-syd.se

ÅRSMÖTE DIS Syd

2012-04-15

Plats: Senioren i Hässleholm

Tid: 13.00 -16.00

Tomas Risbecker föreläser om "En oäkta Skånepåg och en äkta brigad-general" (se program på sidan 7 och årsmöteshandlingar på vår hemsida)

2012-03-24

DISGEN-träff

Tema: Menyraden i Disgen

2012-04-21

DISGEN-träff

Tema: Vad hittar du på DIS hemsida?

ESLÖV

Plats: Karidal, buss 2 från stationen 3 gånger/timme, parkering på Förenings-torget nära polishuset

Tid: 13.00 -16.30

Kontaktperson: Kerstin Olsson

kerstin@dis-syd.se, 070-93 75 914

Kostnad 30 kr inkl. fika

KRISTIANSTAD

Plats: KSFs lokal på Almvägen 18 B

Tid: 18.00 - 20.30

Kontaktperson: Rune Jönsson

rune@dis-syd.se, 044-245217

Cirklarna riktar sig till nybörjare

Kostnad 30 kr per gång inkl. fika, anmälan

2012-04-18

DIS-cirkel

Tema: Disbyttutdrag, Dispos, historiska kartor och att lägga in porträtt

2012-03-31

DISGEN-träff

Tema: Disgenorter och kort om underlagskartor

RONNEBY

Plats: ABF:s lokaler på Kungsgatan 2 i Ronneby

Tid: 10.00 - 14.00

Kontaktperson: Bo Lundgren

bo@elmedia.se 0457-244 13

Fika till självkostnadspris

2012-04-28

DISGEN-träff

Tema: Britt-Marie Ridell visar hur man presenterar sin släktforskning på CD

2012-04-14

DIS-träff

Tema: Kartor

2012-05-05

DIS-träff för MAC & PC användare

Tema: Flytta uppgifter mellan släktforskningsprogram och byta uppgifter med andra släktforskare

2012-05-05

DIS-träff

Tema: HTML export

2012-05-26

DISGEN-träff

Tema: Patrik Hansson svarar på dina frågor som du i god tid skickat till kerstin@dis-syd.se

SÖLVESBORG

Plats: ABF:s lokaler på Hamngatan 6 B i Sölvesborg

Tid: 16.00 - 19.00

Kontaktperson: Bo Lundgren

bo@elmedia.se 0457-244 13

Fika till självkostnadspris

HÖGANÄS

Plats: Kullabygdens Släktforskarens lokal, Linnégatan 15, Höganäs

Tid: 13.00 - 16.00

Kontaktperson: Gunnar Persson

gunnar@dis-syd.se

Kostnad 30 kr per gång inkl. fika, ingen anmälan. Andra halvan av dagen ägnas åt era önskemål och problem.

2012-04-22

DIS-träff

Tema: Utskrifter

2012-05-06

DIS-träff

Tema: Bilder

Ove tipsar

Om att artikeln *Utökad släktbok på CD*, som funnits på vår hemsida, nyligen har reviderats och förtydligats, så att den nu blivit lättare att följa. Se www.dissyd.se. Min Mer-knapp finns att hämta på www.dissyd.se/Mer2.gif.

Om att jag nu vid ett tiotal tillfällen använt *Teamviewer* från www.teamviewer.se för att styra och ta över andras dator över nätet. Motparten kan även samtidigt gå in och hantera sin dator med mus och tangentbord. Enkelt, tydligt och bekvämt för båda parter. Studera webbsidan ovan för mer detaljer. På sidan 9 vittnar Märten Mårell om att systemet fungerar utmärkt även för eleven.

Ove Billing

od@labolmo.net

Kullasläkting?

En av våra faddrar, Gunnar Persson i Höganäs, tipsar *DISkutabelts* läsare om att nu kan man söka och se om man är en *kullasläkting*?

Gunnar skriver att deras register omfattar ca 16 000 av ättingarna till Kullasläktens stamfader, Nils Trulsson. Registret ligger till grund för deras böcker och arbetet med att komplettera registret fortgår i takt med att fler böcker ges ut. På webben är det begränsat till ej levande personer födda före 1915. För ytterligare uppgifter se respektive bok eller kontakta föreningen!

Prova alltså <http://www.kullabygdens.se/kulladatabasen>.

Gunnar Persson

Kullabygdens Släktforskare

<http://www.kullabygdens.se/Facebook>

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning retur med
den nya adressen till:

DIS Syd
Porfyrvägen 20
224 78 Lund

B

Nu är vi fler än 3 000!

DIS Syd är en ideell förening som startade 1992. Föreningens ändmål är att främja kunskapen om, förståelsen för samt användningen av datorn som redskap i släktforskningen.

När du blivit medlem och har frågor så hjälper vi dig. Vi ställer upp med faddrar och kurser i ditt närområde. Vi hjälper dig att få ut mer av DIS produkter.

DIS Syd är den sydligaste regionföreningen i DIS, Föreningen för Datorhjälp I Släktforskningen. Vi samlar medlemmar från Skåne, Blekinge och södra Halland där fyra av fem DIS-medlemmar även är medlemmar i DIS Syd.

DIS Syd samarbetar med Skånes Genealogiska Förbund och de ca tjugo lokala släktforskarföreningar som finns i regionen och vi medverkar ofta i deras olika sammankomster.

Vi anordnar egna arrangemang av olika slag, t.ex utbildningar. Se vårt program på föregående sida. Vi har förstås en egen hemsida för att underlätta elektronisk kontakt släktforskare emellan.

Föreningens medlemsblad, *DISkutabelt*, kommer ut fyra gånger per år med användarefarenheter, tips, programnyheter och föreningsnytt.

Medlemsavgiften i DIS Syd är 50 kr om året, 25 kr för familjemedlemmar. Det förutsätter medlemskap i DIS som kostar 150 kr om året, 75 kr för familjemedlemmar.

Kom med du också och se vad vi har att erbjuda!

Styrelse:

Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-255788	jan@dis-syd.se	Ordförande
Caj Nilsson	Herrevadsgatan 20	268 31	Svalöv	0418-668324	caj@dis-syd.se	Kassör
Bengt Kjällerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	046-126018	bengt@dis-syd.se	Ledamot
Bo Lundgren	Avenboksvägen 3	372 52	Kallinge	0457-24413	bo@dis-syd.se	Ledamot
Rune Jönsson	Orienteringsgatan 4	291 66	Kristianstad	044-245217	rune@dis-syd.se	Sekreterare
Kerstin Olsson	Östra Ströö 2602	241 91	Eslöv	070-9375914	kerstin@dis-syd.se	Mac-ansvarig
Staffan Knös	Kyrkogatan 5	372 30	Ronneby	070-5951338	staffan@dis-syd.se	Ledamot

Faddrar:

Anders Larsson	Mellang 3 A lgh 1103	233 32	Svedala		anders@dis-syd.se	PC-fadder
Arne Sörlöv	Norra Alnaryd 216	370 33	Tving	0455-70304	arne.s@dis-syd.se	PC-fadder
Bengt Kjällerström	Östra Vallgatan 41	223 61	Lund	046-126018	bengt@dis-syd.se	PC-fadder
Caj Nilsson	Herrevadsgatan 20	268 31	Svalöv	0418-668324	caj@dis-syd.se	PC-fadder
Gunnar Persson	Långarödsvägen 8	263 32	Höganäs	042-330515	gunnar@dis-syd.se	PC-fadder
Jan Nilsson	Lagerlöfs väg 14	245 32	Staffanstorp	046-255788	jan@dis-syd.se	PC-fadder
Ove Billing	Torngatan 13	312 31	Laholm	0430-14120	od@laholmo.net	PC-fadder
Rune Jönsson	Orienteringsgatan 4	291 66	Kristianstad	044-245217	rune@dis-syd.se	PC-fadder
Helge Olsson	Västergatan 28	231 70	Anderslöv	0410-20002	helge@dis-syd.se	Mac&Reunion-fadder
Kerstin Olsson	Östra Ströö 2602	241 91	Eslöv	070-9375914	kerstin@dis-syd.se	Mac-fadder
Georg Aagerby	Gildshøj 86 DK-2605	Brøndby	Danmark	+45-43965337	g.agerby@jubii.dk	PC-fadder, Danmark

Disbyt-ombud

Krister Thörn	Perstorp 405	284 92	Perstorp	0709-967687	disbyt@dis-syd.se	Disbyt-ombud, valberedd. ordf.
---------------	--------------	--------	----------	-------------	-------------------	--------------------------------

VAR MED I DIS SYD

VAR MED OCH PÅVERKA UTVECKLINGEN

VAR MED OCH HJÄLP DINA SLÄKTFORSKARKAMRATER DÄR DU KAN

